

АНАЛІЗ ФУНКЦІОНУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ СИСТЕМИ У ФІНАНСОВІЙ СФЕРІ НА РЕГІОНАЛЬНОМУ РІВНІ

Аналізується функціонування інформаційної системи Головного фінансового управління обласної державної адміністрації. Розглядається динаміка змін обсягів вхідної і вихідної інформації, виявляються головні проблеми документообігу, такі як: збільшення кількості інформації, що опрацьовується інформаційною системою, та навантаження на співробітників, зайнятих роботою з документами. Пропонується впровадження автоматизованої системи документообігу, створення корпоративної комп'ютерної системи органів державного управління та системи інформаційно-аналітичного забезпечення на рівні регіону.

Ключові слова: управлінська інформація, прийняття рішень, інформаційна система, орган державного управління, джерела інформації, інформаційні технології, фінансова інформація.

Игорь Олейченко. Анализ функционирования информационной системы в финансовой сфере на региональном уровне

Анализируется функционирование информационной системы Главного финансового управления областной государственной администрации. Рассматривается динамика изменений объемов входящей и исходящей информации, обнаруживаются главные проблемы документооборота, такие как: увеличение количества информации, которая обрабатывается информационной системой, и нагрузки на сотрудников, занятых работой с документами. Предлагается внедрение автоматизированной системы документооборота, создание корпоративной компьютерной системы органов государственного управления и системы информационно-аналитического обеспечения на уровне региона.

Ключевые слова: управленческая информация, принятие решений, информационная система, орган государственного управления, источники информации, информационные технологии, финансовая информация.

Igor Oliichenko. The analysis of the informative system functioning in the financial sphere at regional level

The analysis of functioning of the informative system of Main financial administration of regional state administration is conducted. The dynamics of changes of volumes to entrance and output information is considered, found out the main problems of circulation of documents, such as: increase of information, which is processed by the informative system and loadings on employees which are busy at work with documents, content. Introduction of CAS of circulation of documents, creation of the corporate computer system of organs of state administration and system of the informative and analytical providing, is offered at the level of region.

Key words: administrative information, making decision, informative system, organ of state administration, information generator, information technologies, financial information.

Інформаційна модель державного управління передбачає інформатизацію всіх управлінських процесів в органах державної влади

всіх рівнів, інформатизацію міжвідомчих взаємин, створення комп'ютерних систем, здатних підтримувати всі функції взаємодії цих органів з населенням і підприємницькими структурами. Така модель спрямована на формування інформаційного суспільства, яке спрощує взаємодію між державними органами, доступ населення до інформації, впровадження програмних комплексів для державного управління, сприяє більшій відвертості і прозорості. Полегшується також доступ до всіляких відомостей в органах державної влади: до законопроектів, матеріалів засідань, бюджетних документів.

Питання підвищення ефективності функціонування органів державної влади із застосуванням сучасних інформаційних технологій розглядалися в роботах вітчизняних та зарубіжних учених, зокрема: О. І. Амоші, Г. В. Атаманчука, В. Д. Бакуменка, Я. Г. Берсуцького, М. П. Бутка, В. М. Гейця, О. І. Дація, О. А. Дегтяра, С. І. Дорогунцова, В. М. Князева, М. Х. Корецького, Ю. О. Куца, О. Я. Лазара, М. А. Латиніна, Л. А. Пашко, О. І. Семенченка та ін.

Проблеми інформаційного забезпечення у фінансовій сфері державного управління розглянуто недостатньо. Особливо це стосується питань функціонування державних фінансових інформаційних систем на регіональному рівні. Тому актуальним є дослідження інформації, що надходить до Головного фінансового управління обласної державної адміністрації, аналіз процедур її обробки і надання керівникам для прийняття ефективних рішень.

Метою даної роботи є дослідження зовнішніх інформаційних потоків Головного фінансового управління Чернігівської обласної державної адміністрації, що використовуються в органах державної влади на регіональному рівні для прийняття ефективних рішень.

До складу Головного фінансового управління обласної державної адміністрації входять підрозділи: бюджетне управління; управління доходів та фінансів виробничої сфери; управління фінансів невиробничої сфери; управління кадрової і організаційної роботи; відділ бухгалтерського обліку та звітності [1]. Відповідальним за правильність документообігу є старший інспектор відділу кадрової та організаційної роботи управління фінансового, кадрового та інформаційного забезпечення Головного фінансового управління, який забезпечує реєстрацію та опрацювання службових документів за допомогою системи електронного документообігу ARM (облік і контроль вхідної і вихідної кореспонденції), створює відповідну базу даних і оформлює відповідні картотеки для обліку документів, згідно з резолюціями керівника управління веде облік проходження документів, внутрішніх документів, документів з грифом «Для службового користування». Старший інспектор також займається підготовкою документів, що відправляються, реєструє, перевіряє реквізити, підписи та ін. Також він відповідає за своєчасне відправлення кореспонденції та її збереження,

взаємодіє з канцелярією обласної державної адміністрації з питань діловодства. Документи в Головне управління надходять: з обласної державної адміністрації; Міністерства фінансів України; Державного казначейства України; обласної ради; інших інстанцій, таких як районні адміністрації та ради, ради в містах, казначейства різних рівнів тощо. Вихідні потоки спрямовуються: до обласної державної адміністрації; Міністерства фінансів України; обласної ради; інших інстанцій. Інформаційні потоки можна подати схематично (рис.1).

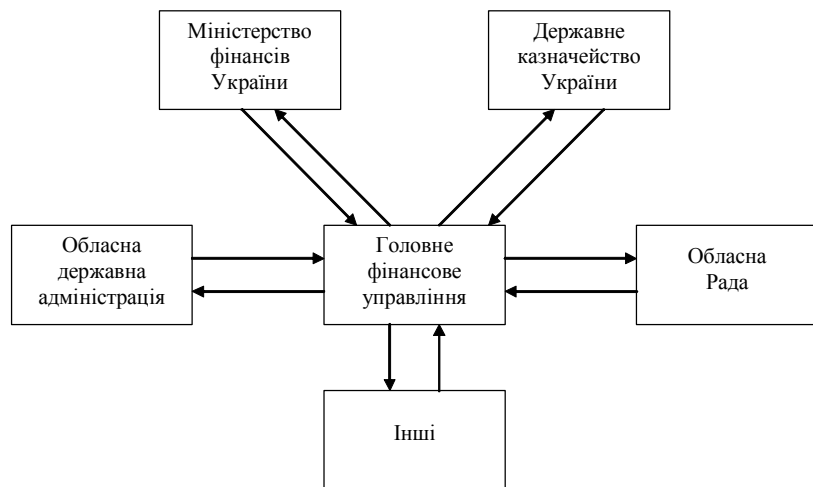

Рис. 1. Схема інформаційних потоків Головного фінансового управління Чернігівської обласної адміністрації

Інформацію, яка проходить обробку в інформаційній системі Головного фінансового управління, можна розділити на вхідну та вихідну. Найбільшу частину документообігу становлять документи, які надходять від обласної державної адміністрації (серед яких є розпорядження та інші документи); Міністерства фінансів України; Державного казначейства України; обласної ради; інших інстанцій (районні ради та адміністрації, районні ради в містах, казначейства різних рівнів підпорядкування та ін.).

Основою документообігу є звіти, розпорядження, накази, запити та подання. Наприклад, від органів, які внесені до групи «Інші», Головне фінансове управління отримує звіти від фінансових управлінь райдержадміністрацій, фінансових управлінь міських (міст обласного значення) рад, установ спільної власності територіальних громад сіл, селищ, міст області; кошториси видатків обласних управлінь і відділів,

кошториси та плани використання коштів установами і організаціями, які фінансуються з обласного бюджету. Вхідними документами також є звернення громадян, підприємств, установ і організацій тощо [2].

Вихідні потоки інформації адресуються: обласній державній адміністрації; Міністерству фінансів України; обласній раді; іншим інстанціям.

До Міністерства фінансів України, у функціональну структуру на рівні області якого входить Головне фінансове управління, з управління надходить така інформація: пропозиції про випуск та розміщення облігацій місцевих позик; звіти про використання іноземної валюти; зведення бюджетів області та звітність про їх виконання; інструкції з підготовки бюджетних запитів і т. ін. З кожним роком обсяги документообігу Головного фінансового управління з Міністерством фінансів України зростають (рис. 2).

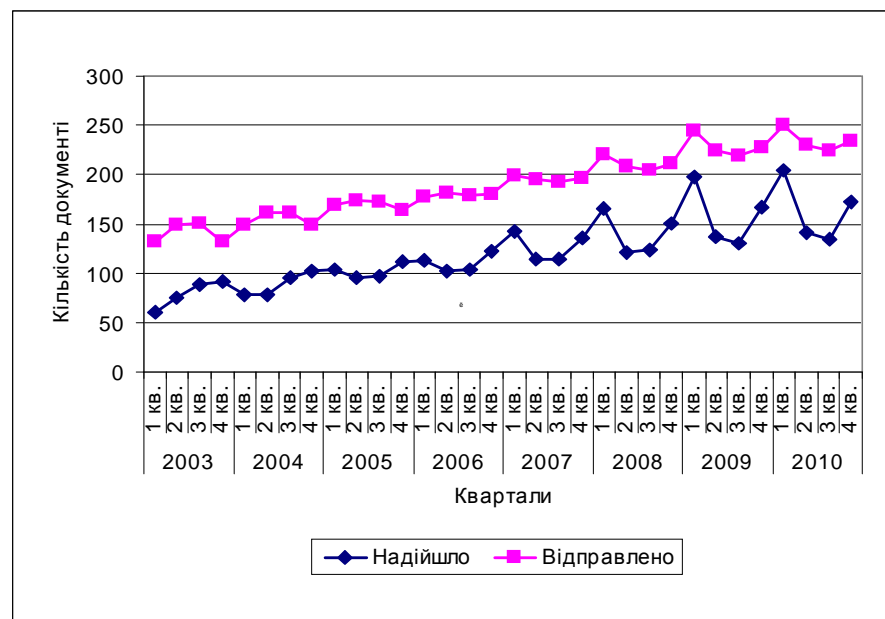

Рис. 2. Динаміка документообігу Головного фінансового управління з Міністерством фінансів України

В обласну державну адміністрацію спрямовуються: звіти про хід виконання обласного бюджету; річні звіти про виконання обласного бюджету; розрахунки обласного бюджету; проекти обласного бюджету; пропозиції для прийняття рішень про виділення коштів з резервного фонду обласного бюджету і т. ін. Головне фінансове управління як установа, що підпорядковується обласній державній адміністрації,

отримує від останньої розпорядження, які стосуються виконання того чи іншого проекту. Кількість таких розпоряджень за останні роки помітно зростає. Кількість вихідної інформації має стабільний характер, хоча в першому кварталі 2007 р. спостерігається різке зростання до 285 відправлених документів. Стабільність у надходженні документів була порушена у 2006 р., що може пояснюватись недосконалістю системи інформаційно-аналітичного забезпечення в області.

Такий характер інформаційних потоків може бути, насамперед, наслідком подій, що відбувалися в цей час на політичній арені держави. Суперечності між різними політичними силами відображаються в навантаженні органів державної влади більшою кількістю інформації, унаслідок зростання запитів і звітів. Найбільше навантаження припадає на співробітників Головного фінансового управління саме в першому кварталі, коли певна невизначеність в інформаційному середовищі породжує значне дублювання інформації для виконання суперечливих розпоряджень, що надходять з вищих рівнів державного управління.

Динаміка інформаційних потоків від Державного казначейства України також свідчить про коливання в надходженні документів з цього органу. Зберігається тенденція в зростанні потоків документів на початку та в кінці кожного року. Але якщо за іншими напрямками документообігу спостерігається невинне зростання кількості документів у кожному наступному році, то в даному випадку на початку 2006 р. документів надійшло менше, ніж на початку 2005 р. Але вже в першому кварталі 2007 р. зростання кількості документів відносно першого кварталу 2006 р. становило 30 % [3].

Для інформаційного обміну з обласною радою спостерігається синхронне зростання вхідної та вихідної інформації, яка є протифазною. У квартали, коли спостерігається збільшення надходження, кількість відправлених зменшується, і навпаки. У третій кварталі кількість документів, що надійшли, і відправлених збігається. Третій квартал є найменш навантаженим щодо потоку інформації в органах державного управління і місцевого самоврядування, це сприяє своєчасному розгляду документів і більш тісній взаємодії між цими органами. Також тенденція до зближення графіків надходження і відправлення спостерігається в першому кварталі, що свідчить про взаємодію цих органів. Головною особливістю інформаційних потоків з іншими організаціями й установами є перевага вихідної інформації над вхідною [4]. Це підтверджує те, що для інших органів державної влади області Чернігівське Головне фінансове управління є переважно контролюючою інстанцією. Більшість документів – це розпорядження та уточнення. Як і в інших напрямках простежується сезонність. Кінець і початок року характеризується зростанням обсягів обміну інформацією. У цілому щодо документообігу, то кількість вхідної і вихідної інформації майже збігається, що свідчить про підвищення ефективності функціонування

інформаційної системи Головного фінансового управління і вчасне реагування на інформацію, що до неї надходить.

Аналіз інформаційної системи Головного фінансового управління свідчить, що кількість інформації, яка надходить і відправляється, постійно збільшується. Зростає навантаження на кожного державного службовця, що опрацьовує управлінську інформацію. Збереження цієї тенденції може призвести до зниження ефективності функціонування органів державної влади на регіональному рівні і Головного фінансового управління зокрема. Це буде відобразатись на якості та швидкості прийняття управлінських рішень. Для підвищення ефективності функціонування фінансових інформаційних систем необхідно їх удосконалювати як інтегровані багаторівневі автоматизовані системи, що забезпечують інформацією користувачів на всіх рівнях державного управління.

Подальші наші дослідження будуть спрямовані на вивчення нових напрямів розвитку інформаційних систем у фінансовій сфері державного управління, таких як: автоматизація документообігу, створення корпоративної комп'ютерної системи органів державного управління, побудова системи інформаційно-аналітичного забезпечення на рівні регіону. У рамках реалізації проектів Національної програми інформатизації це можливо досягти шляхом об'єднання та вдосконалення існуючих в органах державної влади інформаційних систем та формування єдиного інформаційно-аналітичного комплексу – інтегрованої інформаційно-аналітичної системи органів державної влади та органів місцевого самоврядування України.

Список використаних джерел

1. **Бутко М. П.** Регіональні особливості економічних трансформацій в перехідній економіці / Микола Петрович Бутко. – К. : Знання України, 2005. – 476 с.
2. **Олійченко І. М.** Аналіз управлінської інформації в системі виконавчої влади / І. М. Олійченко // Економіка та держава. – 2010. – № 1. – С. 95 – 96.
3. **Олійченко І. М.** Розвиток інформаційної системи органу державного управління / І. М. Олійченко // Інвестиції: практика та досвід. – 2010. – № 4. – С. 50 – 52.
4. **Про Національну програму інформатизації** : Закон України від 04 лют. 1998 р. № 74/98-ВР // Відом. Верховної Ради України. – 1998. – № 27 – 28. – С. 181 – 193.

Надійшла до редколегії 04.03.11